

poslije parenja

ranko risojević

DODIR

kojim se prikradaš toplosti
svome tijelu nešto drukčijem
naježenoj površni vremena
onome što se ne imenuje
u sebi potpuno zadovoljno
dovršeno jednom za vječnost
koje već nema koju opet tražiš
svakim prstom svakom jagodicom
preobraćen u detektor laži
u opnu ispunjenu strahom
od otpora od nestanka od od od

kojim se vraćeš svome bratu
nerodenom nikada viđenom uvijek
čekanom u sumračnoj sobi srca
tu gdje bije čekić i smrt se
stalno u ogledalu iskašljava
otac majka duga lista znanaca
pod prstima se ježi tijelo
što je zaboravilo one prave priče

kojim dotičeš znakove strasti
hladno-vrelo olovo linotipa
pergament u vilinskoj kosi kukuruza
hljeb tej već budav i lud
za utrobom što se hlađi hlađi

KOZARA

Na pijuku se jednom ptica,
tako mala, andelak,
smjestila i dušu moju
ognula, kao perje svoje
i svoga poroda nadu.

Na krampu, tu, u ozonu
Kozare, gdje jauče sjekira
kad dirne drvo, i gađe
jauče drvo kad ga prst
takne – andelak, ptica,
bez straha jer dušu moju
oko sebe i svoga poroda
ognula je i ne pjeva
nego sanjari, o travi
kroz koju liječu njena
snažna krila.

Otrešaju se latice, spada
poLEN po duši mojoj,
po krampu, na kojem
počivaju dvije meke, dvije
nježne, dodirujući dušu moju,
djevojačke ruke, elektrišući
skoro veče, rastvarajući stvarnost.

ČISTA MATEMATIKA

Ima li vene, čista matematika?
Srce jarosno, prebijele grudi,
ima li, gospodarica, ruke kao grane,
kao korijenje, u očima koje umir?
Ima li utrobu, matematika, miku
i ranjivu, kao intelektualac?

Sve ima, matematika, gospodaru,
sve čime si je obdario,
sve što možeš smisliti,
sve do bola radosno, sjajno,
umotano u papirus, u pergament,
u zavjetne krpe propalih civilizacija.

Ima Dekarta, obuzetog snom,
i Paskala, snovidnog u bunilu,
ima Galoa, andela Gospodnjeg –
po kalmri mu prosuta utroba
a ruke mu ljube jednačine.

Sve ima, matematika,
ima čovjeka punog muzike,
potku za tkanje svoga lica,
razboj od žila i kostiju.

Sve može, u svakoj prilici,
jednopolno biće vasiona,
jedina Tajna i jedini Lijek,
u sebi dovršena, nesvodljiva,
u srcu samog životnog užasa.

DJECA

Na odmoru gelender lipša,
a pod se suzama oblije –
sve ih preklinje
za malo stvarne milosti.

A kome da se smiluju?
Kojoj riječi da se pokore?
Sve im se ruga
do grla zakopčano.

I staklo i sama cigla
imaju jasnu namjeru,
a šta ona da počnu
u preobilju vremena?

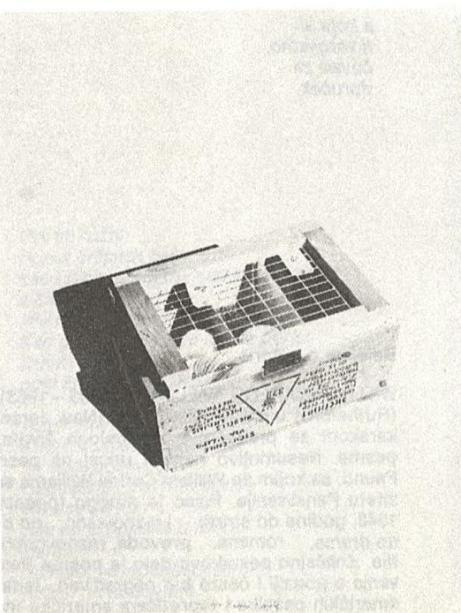
Kome jednu riječ da bace
i vraćenu da vole?
Izvraćenu da poznaju
dok se u dvorištu
oko zidova krije.

Urušava se škola,
i razred nestaje
pod preogromnom kredom,
pred diluvijalnom kišom.
Ali igra se ne da.

NEKE KNJIGE

Sve imaju, kao i one
što srce griju, svemu se
široko osmjejuju, lažne
i namačkane, bez ogledala
– hihoočući se na policama –
cmaču prljave prste
koji od bureka jure
njihovim stegnima.

Jednom, illi dvaput, ko zna,
svaka se zaustavi na stolu
gdje miris trave i bosiloka
vodi misao čitača.
On lista, odjednom nervozan,
preskače, traži, očajan,

baca je na pod, kroz prozor,
i piće vodu, kvasi lice –
šta mu je to u sobi bilo?

Od prašine zanijeme
i umiru opuštenih listova,
mišjim Zubima bi namignule
samo kad bi došao odmah,
dok još pamte sebe,
Trudne od steznika
kojima su prikrivale salo.

LETNJE POPODNE

Uz istoimenu sliku Halila Tikveša

U žitu joj tijelo:
sjedinjena sa zemljom
otvara se vazduhu.
Slči će vreli zrak
i proći hodnikom pola.

Popiće vodu tudu,
i hranu pojesti,
sve tuđe odmah uzeti,
veselo i nasilno –
pravi vlasnik ljeta.

U žitu san klizi
od klasa do klasa,
bubre zrna i krune se
na otvorene usne,
u tijelo se sade.

U žitu, u čamcu
što vrelim ozonom plovi
slika prazne se javlja:
moćna bedra i guzovi
koje bogovi ljube.

POSLJE PARENJA

I draškala me vlat trave
kroz vrelu zračnu kuglu,
iskala jedan cjelov
u trenu vremenskog pada.

Iskala trun radosti
vezana bijelim nitima
za utrobu pohotne vučice,
i za zube odletjelog vranca.

Imala daleku uspomenu:
krvavi prst pritiše
zeleno tijelo i polet
što ga vjekovni poredak
još jednom ište i moli.

I bruji mi svoj predala
dok nesposoban za čar
davnih priča i smoren
ogromnim nebom u krošnji
tražih svemu ime i rod.

Sav u udarcu i ratu
sa miron srećnog podneva,
zubima sam dohvatio travku,
tek u korijenu njenom
osloboden gnjeva i pohote.

DE TEMPORUM FINE COMOEDIA

Vrijeme koje ostaje
ne da se potrošti.
Čisti, bijeli listovi vremena
pred kojima nijemo
oštimo sjećanje i tugu.

Ne da se svesti na tren
u kome bi sve bilo
čisto rasprsuće.

Vrijeme koje ostaje
ovoj nemirnoj ruci
čija se geometrija opire
svakoj smrti.

Samo tren stati
u podnožju te planine
koja u svemu jeste
i koju niko nema.

Vrijeme koje ostaje
ima oči izgubljenog djeteta –
ništa nije njegovo
i niko ga ne poznaće.

oklop

katalin ladik

ON KOJI VEĆ DAVNO BEŠE MRTAV

Nadmetao se s bruhanjem
mladih šljiva.
Zadrhtao je.
Dodirom slabe struje u svojim dlanovima
grejao je smrznute insekte.
Kroz telo mu prode poznata napetost,
čudne ptice, krila im u mašne svezana,
mala, sjajna klešta.
U lobanji im poput zubi nasmešenog čoveka
sužavajući, smežuravi kosmos.

Stavio je na svoj dlan smaragdnu planetu.

NAVUKLI SU LEDENI OKLOP NA SVOJA LICA

Iza praskajućeg zelenog prozora
bulilli su sjajnu kutiju na horizontu
u šapruku punu snova.
I došao je pršćći, pucketajući, dragi krokodil,
slatka majčica, topli pašnjak,
usperena opojnih ribizli.
Poput razbijene, hladne boce za mleko
udaljavala se muzika iz njihove kosti.
Njihov nekadašnji život pljušnuo je zidove.
Grozničavo pokrenuli su sile
modela Novog Bića
i tandravko pokrenula se u njima
spava se samozadovoljavanje.

KAD UGLEDA SITO IZNAD VRATA

Osetio je zračenje reke.
Opustio je svoje telo u jednom gustom talasu.
On je bio čovek bez senke.
On je iz o n o g vremena, čovek, kome zavide.
Nosi je haljinu od crne čipke.
Tud život, tudje telo se teložilo po njemu.
Koža mu napregnuta.
Njegova ličnost stvarala je prstenaste talase.
Oživeo je u tom »unutrašnjem« vremenu
i osetio divno uzbudjenje.
Ni sam ne zna koji je koji.
Nek' niko ne traži da mu s dlana jedu.

S mađarskog preveo autor

KRALJEVIĆ MARKO PROTIV BELIH MEDVEDIĆA

(1982)

